

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОПУЛЯЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНІ ОСНОВИ СЕЛЕКЦІЇ

Вивчення дисципліни дозволить майбутньому науковцю мати знання щодо генетичних особливостей сільськогосподарських тварин різних видів та застосовувати їх в процесі створення нових порід чи з поліпшеними господарськи корисними ознаками

Мета навчальної дисципліни - теоретична і практична підготовка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти щодо спадковості і мінливості ознак, їх успадкування, генетичних процесів у сільськогосподарських популяціях та їх використання в селекції тварин.

Завданням навчальної дисципліни є надання здобувачам вищої освіти знань щодо основ генетики тварин, генетичних процесів в популяціях з можливістю збереження чи якісного удосконалення наявного генофонду вітчизняних порід сільськогосподарських тварин методами селекції.

Компетентності:

- ✓ Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу нових та комплексних ідей, впевненості у собі, розвитку відповідних компетентностей
- ✓ Знання та розуміння професійної діяльності, науки, інновацій та переоцінки існуючих знань і професійної практики
- ✓ Здатність до використання академічної української й іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях
- ✓ Здатність планувати, реалізувати та коригувати послідовність процесу наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності
- ✓ Здатність працювати в команді та володіти навичками міжособистісної взаємодії
- ✓ Здатність розробляти та управляти проектами і технологіями в галузі, створювати науковий продукт
- ✓ Здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, самостійність, академічну й професійну доброчесність, відданість розвитку нових ідей у контексті професійної та наукової діяльності
- ✓ Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально і громадянськи свідомо
- ✓ Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань
- ✓ Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
- ✓ Здатність використовувати професійні знання й уміння в галузі біології та тваринництва
- ✓ Здатність виконувати дослідження з біологічними об'єктами тваринництва, критично аналізувати та оцінювати результати експериментів
- ✓ Здатність створювати нові знання в галузі через оригінальні

дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях, а також екологічно безпечну продукцію з дотриманням норм академічної етики, біобезпеки.

✓ Здатність обґрунтовувати методології й системи створення нових та удосконалення існуючих порід, типів, ліній, родин і кросів біологічних об'єктів тваринництва, проводити їх оцінювання за комплексом ознак.

✓ Здатність до підприємництва та впровадження у виробництво науково-обґрунтованих результатів дослідження.

Програмні результати навчання

➤ Володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; формулювати ідеї і концепції з метою використання в роботі різного спрямування.

➤ Вміння виявляти наукові задачі та проблеми у галузі тваринництва, технології виробництва і переробки продукції та вирішувати їх через створення нових чи удосконалених технологічних рішень.

➤ Розробляти теоретичні та концептуальні основи створення вітчизняної конкурентоспроможної галузі тваринництва, застосовувати сучасні генетичні методи для створення тварин з бажаними ознаками продуктивності.

➤ Володіти дослідницькими навичками працювати самостійно, або в групі, виявляти ініціативність і підприємливість, отримувати результат у рамках певного часу, дотримуватися належної академічної доброчесності та публічно представляти отримані власні результати.

➤ Приймати участь у виконанні госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Основи спадковості та мінливості.

Тема 2. Закономірності успадкування ознак.

Тема 3. Генетичні процеси в популяціях.

Тема 4. Основи селекції сільськогосподарських тварин.

Тема 5. Генетичні методи контролювання селекційного процесу в стадах та породах великої рогатої худоби

Тема 6. Генетичні методи контролювання селекційного процесу в стадах та породах свиней, овець, коней

Тема 7. Популяційно-генетичні особливості птиці різних видів.

Тема 8. Хромосомні, генні та геномні порушення та їх виявлення у сільськогосподарських тварин.

Тема 9. Значення популяційної генетики для збереження наявного генофонду вітчизняних порід.

Тема 10. Сучасні розробки генетиків для контролювання селекційних процесів у популяціях сільськогосподарських тварин.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120
Кількість кредитів – 4
Форма семестрового контролю – залік

Основні джерела для вивчення дисципліни:

1. Селекція сільськогосподарських тварин. Мельник Ю.Ф., Коваленко В.П., Угнівенко А.М., Найденко К.А. та ін. за ред. Мельника Ю.Ф., Коваленка В.П. К., 2008. 444с.
2. Войтенко С.Л., Копилов К.В., Копилова К.В. Генетика. Полтава, 2014.232с.
3. Хмельничий Л.М., Супрун І.О. Основи генетики та селекції сільськогосподарських тварин [навчальний посібник]. К.:Аграрна освіта, 2011. 497 с.
4. Хмельничий Л.М., Супрун І.О. , Салогуб А.М. Основи генетики тварин з біометрією [навчальний посібник] . Суми: Видавництво: ПП Вінниченко М.Д., ФОП Дьоменко В.В., 2011. 344 с.
5. Наукові журнали з біології, генетики, цитології.

Система оцінювання знань:

Поточний контроль – оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, виконання самостійної роботи та тестових завдань.

Підсумковий контроль – залік у другому семестрі.